

prof. dr hab. Andrzej Banachowicz

Poznań 23.12.2025 r.

Uniwersytet Artystyczny

im. Magdaleny Abakanowicz w Poznaniu

dziedzina: sztuka

RECENZJA

rozprawy doktorskiej oraz dorobku artystycznego

Pani mgr SAITIP MAJEWSKIEJ

w związku z postępowaniem doktorskim w dziedzinie sztuki,

wszczętym przez Radę Dyscypliny Artystycznej

Akademii Sztuk Pięknych we Wrocławiu

Podstawowe dane o doktorancie

Pani Saitip Majewska jest interdyscyplinarną artystką urodzoną w Tajlandii, od kilku lat mieszkającą w Polsce. W 2009 r. uzyskała licencjat z rzeźby na Wydziale Sztuk Pięknych Uniwersytetu w Chiang Mai (Tajlandia), a w 2020 r. otrzymała tytuł magistra na Wydziale Grafiki Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie. W październiku 2022 r. rozpoczęła studia w Szkole Doktorskiej Akademii Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu, które ukończyła we wrześniu 2025 r. Podczas studiów doktorskich, przez dwa semestry, przebywała na stypendium w Szkole Sztuk Pięknych w Atenach w Grecji, gdzie powstała część jej prac artystycznych oraz gdzie przeprowadziła część działań znaczących dla rozwoju swojego projektu badawczego.

Pani Saitip otrzymała następujące stypendia:

- 2023-2024 - Program STER - Internacjonalizacja szkół doktorskich, nabór - 2021
- 2022-2025 - Stypendium doktoranckie, Akademia Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu
- 2008 - Stypendium na program wymiany studenckiej, School of Arts,

Australian National University (Australia) oraz Wydział Sztuk Pięknych,
Uniwersytet w Chiang Mai, Tajlandia

- 2005 - Stypendium na program wymiany studenckiej w College of Arts, Hue University (Wietnam), w ramach współpracy między College of Arts, Hue University a Wydziałem Sztuk Pięknych Uniwersytetu w Chiang Mai, Tajlandia

oraz odbyła następujące rezydencje artystyczne:

2023 – *Whose voices are heard?*, projekt rezydencyjny organizowany przez
Safemuse, Hvitsten, Norwegia

W swoim dorobku ma następujące wystawy indywidualne:

- 2024 - *The Transparency of Joyfulness*, wystawa indywidualna, Galeria Sztuka na Miejscu, Wrocław, Polska
- 2021 - *Kwan Khao*, wystawa indywidualna, Galeria Zana 1, Lublin, Polska.
Relacja z wystawy w TVP,

oraz udział w wystawach zbiorowych:

- 2025 - *International Art Review 2025*, Pałac w Strudze, Polska
- *Sound Storytelling: Express Everything Hou Hear, Feel and See*, Galeria

Bulwary, Wrocław, Polska

- 2024 - *Asian Stories*, Galeria Sztuka na Miejscu, Wrocław, Polska, międzynarodowa wystawa zbiorowa
 - *Migration of Ideas, Hayy Open Space*, Izmir, Turcja, międzynarodowa wystawa zbiorowa
 - *Evidence of PRESENCE*, Pałac w Strudze, Polska
 - *Evidence of ABSENCE*, Galeria Geppart, Wrocław, Polska
 - *Percepcion/Integrated forms*, Bulwary Art Space, Wrocław, Polska, wystawa zbiorowa doktorantów
 - *LOVE&TIME*, Galeria Sztuka na Miejscu, Wrocław, Polska, kuratorka i uczestniczka międzynarodowej wystawy zbiorowej doktorantów.
- 2023 - *Hvitsten Salong*, organizowany we współpracy z Safemuse Hvitsten, Norwegia, międzynarodowy festiwal sztuki
 - *MEDIAKCJA!*, Galeria za Szklęm, Plac Polski, Wrocław, wystawa zbiorowa Wydziału Mediacji Sztuki
- 2022 - *Di Carta/Papermade*, Biennale Internazionale di Opere di Carta, Schio, Włochy

- 2016 - *Mind your Mind*, Pongoi Community Art Space, Chiang Mai, Tajlandia
- 2015 - *The Art Exhibition Group of Art Course for Adults*, Dworek Białoprądnicki (Złota Sala), Kraków, Polska
- 2009 - *Cat's Party 2nd*, Meo Jai Dee Gallery, Chiang Mai, Tajlandia
 - *Ending of Beginning*, Centrum Sztuki Uniwersytetu w Chiang Mai, Tajlandia, wystawa dyplomowa studentów BFA
- 2008 - *Katedra Rzeźby*, Wydział Sztuk Pięknych Uniwersytetu w Chiang Mai, Tajlandia, wystawa Katedry Rzeźby
- 2007 - *Printmaking*, Centrum Sztuki Uniwersytetu w Chiang Mai, Tajlandia
 - *Yum Arts*, JJ Market, Chiang Mai, Tajlandia

oraz jeszcze 9 wystaw z 2006 roku

Ocena pracy doktorskiej

Jak widać z powyższego opisu działalności Pani Saitip Majewskiej posiada Ona już doprawdy bardzo duże osiągnięcia w obszarze szeroko rozumianej aktywności artystycznej - dotyczącej interdyscyplinarnych działań w sztuce współczesnej, dydaktycznej oraz organizacyjno-popularyzatorskiej, ale i także z dziedziny

psychologii oraz arteterapii. Tematem Jej doktoratu jest: *Bloom. Badania nad terapią poprzez sztukę w artystycznym podejściu do kreatywności poprzez dotyk sensoryczny /BLOOM. Art. Therapy Research in an Artistic Approach to the Creativity of Art. Through Sensory Touch wraz ze streszczeniem*. To także:

- wykaz dorobku artystycznego (portfolio)
- wykaz dorobku dydaktycznego, działalności organizacyjnej i popularyzatorskiej w zakresie sztuki
- zestaw dokumentów wymaganych w postępowaniu doktorskim,

Wszystkie te materiały przygotowane są bardzo starannie przez doktorantkę.

Tak więc przedmiotem Jej pracy jest praktyka artystyczna oraz teoretyczny opis dotyczący eksperymentów i analiz, w których Saitip Majewska analizuje terapeutyczną i emocjonalną rolę sztuki w partycypacyjnym procesie twórczym. Kładzie Ona w niej szeroki nacisk na zmysł dotyku, jako kluczowy czynnik tego doświadczenia. Praca badawcza to konsekwentna analiza prowadzonych eksperymentów artystycznych z udziałem wolontariuszy.

Ta praca jest zawsze dobrze skonstruowana i odpowiednio opisana oraz ilustrowana.

Udzielane korekty w tych działaniach są z jednej strony konkretne, a z drugiej charakteryzuje je duża uważność na odbiorcę, także w formie przygotowania

pomocniczych materiałów i dostępności komunikacji pozazajęciowej.

Dzięki multidyscyplinarnemu doświadczeniu w rzeźbie, grafice warsztatowej i rysunku łączy te media w dotykowy język wizualny zakorzeniony w tajskim dziedzictwie kulturowym. Stara się Ona wyrażać tożsamość tajską w kontekście globalnym, a Jej instalacje często wykorzystują miękkie materiały, warstwowe faktury i elementy partycypacyjne, które zachęcają odbiorców do fizycznego i emocjonalnego zaangażowania. Takie podejście skłania więc publiczność do zatrzymania się i nawiązania relacji z dziełem poprzez dotyk i uważną obecność.

I tutaj muszę zacytować wypowiedź doktorantki, która bardzo dobrze oddaje istotę sprawy tych Jej wszystkich działań:

Jako osoba dorosła nauczyłam się radzić sobie z wyzwaniami emocjonalnymi bez załamania się pod presją i odwracać uwagę od bólu bez uciekania się do załamania nerwowych. Wciąż jestem w trakcie procesu uzdrawiania i zrozumienia siebie, a ta praca odzwierciedla ten trwający proces powrotu do zdrowia i dobrego samopoczucia. Ma ona na celu zapewnienie krótkiej przerwy od presji codziennego życia, pozwalając i zachęcając osoby do skupienia się na kolorach i miękkości wypełnionych tkaniną rurek, które mają wywoływać poczucie komfortu i spokoju, pozwalając na chwilę oderwać się od zewnętrznego stresu. Miękkie, ręcznie szyte

formy nie są sztywne, można je dotykać, przesuwać i zmieniać kształt. Angażując zmysły, zwłaszcza poprzez interakcję dotykową, w połączeniu z harmonią wizualną, tworzą one przestrzeń zarówno do osobistej refleksji, jak i wspólnego doświadczania zmysłów.

Takie właśnie działanie - sprzężenie zwrotne - pomiędzy - doświadczeniem zmysłów doktorantki, a doświadczeniem widza - wolontariusza - stanowi wartość, którą cenię. Stanowi o badawczym potencjale tej pracy doktorskiej i uznania jej jako oryginalne rozwiązanie artystyczne.

Autorka bardzo udanie obrazuje działania - swojej - rzeczywistości - nadaje im sens, rozwija przekaz, idee i nadaje również jej potencjalną - jakby - funkcję w uzdrawianiu ciała. Tymi elementami swojego badawczego świata wyobraźni - buduje Ona i kreuje nowe przedstawienia - interaktywne instalacje i odsyła do przeżyć, które za nimi się skrywają. Te wszystkie znaki obecności odnoszą się do emocjonalnych stanów człowieka będącego w ciągłej potrzebie własnego rozwoju. A ta przestrzeń - kreowana przez możliwości użycia tej stworzonej - sytuacji - różnych użytych materii - materiałów każdej instalacji - odnosi się również jakby do archetypu tworzenia - potrzeby tworzenia artystycznego sensu w ogóle - w wiecznej potrzebie człowieka samo-generującej się energii życia dla - zapisu - śladu - własnego - istnienia.

Badania związków między dotykiem, emocjonalnym uzdrowieniem, a ucieleśnioną pamięcią interaktywnych - opartych na zmysłach - instalacjach.

Śladu relacji do treści warsztatów - właśnie instalacji oraz ich usytuowania w przestrzeni - jakby mediatora. Formowanie więc tego zjawiska poprzez akcję - sztukę stanowi o istocie procesu twórczego - o wiedzy z dziedziny psychologii i arteterapii.

Tworzy więc doktorantka efekty - jakby uzdrawiania w tym doświadczeniu z haptką - w strumieniu myśli odbiorcy - uciekającego i przenikającego się w jego umyśle „wiecznego czasu”.

I tutaj - w tych powyższych treściach i ich zapisach - doktorskiego przekazu - widzę i czuję to, co jest istotą postępowania - oraz wymogiem formalnym - a więc widzę i stwierdzam właśnie oryginalne rozwiązanie tematu - artystycznego potencjału. Jest to właśnie wkład na bazie przeżyć zagęszczony w mojej - naszej wyobraźni. Tam gdzie *pamięć rodzaju ludzkiego* uzyskuje formę symboli - obrazów wyrażających nasze stany i uczucia, na których oparta jest nasza kultura. A analizowany obecnie potencjał dotyka bytu materii i interakcji z nią - materii doktorantki. Przez to nieuchwytny byt prawdy - istnienia - czuję, że się może nam przybliżyć. I choć jest to fenomen, który istnieje raczej w naszym przeczuciu - pragnieniu - mam przeświadczenie, że tej prawdy - w warsztatach - akcjach - instalacjach - terapiach Saitip Majewskiej doświadcza wielu odbiorców - uczestników, wolontariuszy - Jej twórczych akcji.

Przypomina mi się tutaj - gdy piszę tę recenzję - wiersz Jana Twardowskiego pt. *Od końca.*

Zaczynij od Zmartwychwstania

od pustego grobu

(...)

anioł sam wytłumaczy jak trzeba

choć doktoratu z teologii nie ma

(...)

zaczynij od pustego grobu

od słońca

ewangelie czyta się jak hebrajskie litery

od końca.

Przypomniał mi się ten wiersz, ponieważ czuję związek między pamięcią, dotykiem i praktyką duchową, który stał się centralnym elementem mojego odbioru i Jej procesu twórczego. Jak pisze autorka: *ten fizyczny proces kształtowania gliny, w tym wyciskanie, rzeźbienie i wygładzanie, odzwierciedla powolne i medytacyjne rytuały występujące zarówno w tradycji tajskiej, jak i tybetańskiej. Moje prace ceramiczne nie mają na celu odtworzenia symboli religijnych, ale ucieleśnienie cichej obecności, która zachęca do refleksji i skupienia zmysłów. Powstają one z osobistych wspomnień i niosą ze sobą poczucie uzdrowienia i transformacji...*

Dlatego te powyższe analogie - do teologii - związane ze stanami tych badań - dotyku

- dotyczą właśnie tradycji, wiary, religii i ich symbolik.

Konkluzja

Pani Saitip Majewska posiada bardzo dobry warsztat twórczy i teoretyczny dla wyrażania zgłębianych badań, treści oraz koncepcji. Praca pisemna wraz z opisanymi obiektami - akcjami tworzą spójny przekaz, który daje mi panoramę stanu myślenia i siły przekazu autorki.

Potrafi Ona w sposób wartościowy przepracować różne konteksty oraz dokonywać przemiany pojęć artystycznych. Potrafi pogłębiać materię przekazu tak, żeby znajdowała się przestrzeń kontemplacji i uzdrowienia dla widza - uczestnika - odbiorcy. Ta rozbudowana często warstwa materialno-nastrojowa przekazu jest tak sformułowana, że eliminując to co jest zbędne - odbiera się w skupieniu *podskórne* bogactwo każdej z tych proponowanych warstwowo-dotykowych akcji w proponowanych zestawach materiałowych. Możemy analizować te zbiory - znajdując powody powołania takiego a nie innego - zestawu - układu form i ich detali. Czy to ceramika, sznur, papier, glina, włókna poliestrowe czy elementy foliowe – wycinane, klejone, szydełkowane czy zszywane - niezależnie od użytej techniki - czy tworzywa, każde działanie ma w sobie ten humanistyczny - zdrowotny aspekt - wypełniony unikalnym ciepłem doktorantki - odzwierciedlającym Jej wrażliwą - wewnętrzną energię poznania. Energję - z chęcią dzielenia się swoim badawczym potencjałem - swoistą interakcją i więzią z każdą istotą pragnącą przeżyć takie wspólne doświadczenie. Bardzo otwarte intuicyjnie, jak stworzona przez doktorantkę książka z reliefem, która nie zawiera kolorów ani tekstu. Ale każda strona zawiera ręcznie

wytłoczone tekstury i formy inspirowane motywami i wzorami starożytnej greckiej architektury. I ta księga również bardzo dobrze oddaje istotę tytułowych badań Pani Saitip Majewskiej nad terapią poprzez sztukę, kreatywność i dotyk sensoryczny.

Dlatego podsumowując recenzję stwierdzam z przekonaniem, że swoją postawą - dorobkiem artystycznym i pedagogicznym oraz pracą doktorską, a więc umiejętnościami oraz otwartym umysłem Pani Saitip Majewska zasługuje na przyznanie Jej stopnia doktora.

Z poważaniem

prof. dr hab. Andrzej Banachowicz

